

Book Review/Kitap Kritiği

By

Emre Ünlü¹

Teaching Social Communication to Children with Autism

by

Brooke Ingersoll & Anna Dvortcsak

Bu kitap kritiğinde, Brooke Ingersoll ve Anna Dvortcsak tarafından yazılmış olan “Teaching social communication to children with autism” isimli kitap ele alınmıştır. Yazarlar kitabın yanında verilmiş olan materyaller ile birlikte aileler için geliştirilmiş olan kapsamlı bir programı oluşturduğunu ifade etmektedirler. Bahsedilmiş olan kapsamlı programın uygulama kılavuzu, yardımcı bir DVD ve aile kılavuzundan oluştuğunu belirtmektedirler. Kitap üç bölüm ve eklerden oluşmaktadır. Yazarlar geliştirilmiş olan bu aile eğitim programının, 5 yıllık bir çalışmanın ürünü olduğunu ve farklı eyaletlerden yaklaşık 200 aile ile gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir. Bu kitap üç bölüm ve bölümlerin altında bulunan alt bölümlerle birlikte toplamda 386 sayfadan oluşmaktadır. Bu bölümler “An introduction to parent training, Individual parent training program session guidelines ve Group parent training program session guidelines” dır.

Birinci bölüm olan “An introduction to parent training” kendi içerisinde üç alt bölüme ayrılmıştır. Bu alt bölümlerden ilki olan “Training parents of young children with autism: An Overview” alt bölümünde aile eğitiminin önemi ve neden gerekli olduğu, etkili aile eğitim programları, daha önce otistik spectrum bozukluğuna sahip çocukların

---

¹ PhD Student and Research Assistant, Anadolu University, College of Education, Department of Special Education, Eskisehir,

aileleri ile gerçekleştirilmiş olan araştırmalar, aile eğitiminde karşılaşılan güçlük ve engeller ve ImPACT (Improving parents as communication Teachers) isimli projeden bahsedilmiştir. Ayrıca bu bölümün son kısımlarında aileler çocuklarına beceri öğretiminde kullanabilecekleri teknik, yöntem ve öğretim formatlarına ilişkin bazı ipuçları verilmiştir.

İkinci alt bölüm olan “Planning and Implementing Project Impact” aile eğitimcisi olmak için gerekli olan becerilerin neler olduğu ve ailelere eğitim sunmada kullanılacak pratik basamaklardan bahsetmektedir. Bu bölümün ilk kısmında aile eğitimine başlamadan önce dikkat edilmesi gereken noktalar ve yapılması gereken planlamalardan bahsedilmektedir. Bu bağlamda aile eğitimine kimlerin katılması gerektiği, eğitimin ne zaman başlatılacağı, hangi öğretim formatının kullanılmasının gerektiği, eğitimin nerede yapılacağı gibi soruların cevapları aranmaktadır. Bölümün ikinci kısmında ise aile eğitimi sürecinden bahsedilmektedir. Bu kısımda aileler ile olumlu etkileşim kurma, ailelerin çocukları için uygun amaçlar belirleme, kullanılacak olan tekniklere ilişkin bilgi sunma, kullanacakları teknikleri gösterme, ailelere geri bildirim verme ve aileleri ödevlendirme konuları ele alınmaktadır. Bu bölüm tamamlandığında okuyucu aile eğitim sürecinin planlanması ve uygulanması konusunda artık fikir sahibi olmaktadır.

Üçüncü alt kısım olan “Program challenges, solutions, and modifications” aile eğitim programlarının kültür, dil vb. öğelerden etkilenebileceği göz önüne alınarak karşılaşılabilecek olası güçlük ve sorunlar, bunlara ilişkin çözüm önerileri ve programda gerçekleştirilebilecek muhtemel uyarlamalardan bahsetmektedir. Karşılaşılabilecek olası problemler kültürel farklılıklar, aile eğitimi oturumlarına katılımda yaşanan sıkıntılar, ailelerin çocuklarının davranış problemleri olarak belirtilmiş ve bu tip sorunlara karşı çözüm önerileri verilmiştir. Yapılabilecek olası uyarlamalara ise oturum sayılarının azaltılması, kardeşlerin eğitilmesi ve toddlers groups örnek olarak verilmiş ve bu uyarlamaların nasıl gerçekleştirileceğine dair bilgi verilmiştir.

Kitabın ikinci kısmı olan “Individual Parent Training Program Sessions Guidelines”adım adım bireysel bir aile eğitim programının nasıl yürütüleceğini anlatmaktadır. Bu kısımda ilk olarak 24 bireysel aile eğitim oturumu ve bu oturumların sıralaması, aile eğitim oturumlarının formatları ve ilk aile eğitim oturumlarına başlamadan önce tamamlanması gereken adımlar ele alınmaktadır. İkinci kısmın devamında ise 24 aile eğitim oturumunun içeriği ve yapılması gerekenler tek tek ele alınmış ve açıklanmıştır. Her bir oturumun içeriği ve formatı farklılık göstermesine rağmen bu oturumların genelinde ortak olan noktalar şu şekildedir; a) Reviewing homework from previous sessions b) introducing the rationale for the new technique c) explaining how the technique relates to previously taught techniques d) describe the technique’s key points e) demonstrating use of technique with the child f) having the parent practice the technique while you provide feedback g) discussing and assigning homework.

Kitabın üçüncü kısmını “Group parent training program session guidelines” oluşturmaktadır. Grup formatında gerçekleştirilecek olan aile eğitim oturumlarını 12

oturum oluşturmaktadır. Bu oturumların 6'sını ikişer saatlik sadece ailelerle gerçekleştirilen oturumlar oluşturmaktadır. Diğer 6 oturumu ise 45 dakikadan oluşan ve ailelerin çocukları ile birlikte gerçekleştirilen individual coaching sessions oluşturmaktadır. Yazarlar gerçekleştirilecek olan grup oturumlarının akşam yapılması ve 45 toplamda iki saat süren oturumlar arasında mutlaka mola verilmesini önermektedirler. Ayrıca individual coaching sessions ların ise gündüz gerçekleştirilmesini tavsiye etmektedirler. Gerçekleştirilecek olan toplam 12 oturum bir grup bir bireysel oturum olacak şekilde arka arkaya gerçekleştirilir. Grup aile eğitimi oturumlarını şu oturumlar oluşturmaktadır; a) Overview of the program and set up your home for success (group) b) Review of set up your home for success and goaldevelopment (coaching) c) Make play interactive and modeling and expanding language (group) d) Review of make play interactive and modeling and expanding language (coaching) e) Create opportunities for your child to engage or communicate and overview of the direct teaching techniques (group) f) Review of create opportunities for your child to engage or communicate (coaching) g) Teaching your child expressive and receptive language (group) h) Review of teaching your child expressive and receptive language (coaching) i) Teaching your child social imitation and play (group) j) Review of teaching your child social imitation and play (coaching) j) Putting it all together (group) k) Review of putting it all together (coaching).

Gerçekleştirilen oturumların altısını oluşturan grup oturum formatlarında ortak olan bileşenler şu şekilde sıralanmıştır; a) Review homework from the previous coaching session b) Conduct first half of presentation c) Take a break d) Conduct rest of presentation e) Discuss and assign homework. Oturumların diğer altısını oluşturan individual coaching sessions ortak olan bileşenleri ise şunlardır; a) Review homework from previous session b) Provide a brief review of technique c) Demonstrate techniques with child d) Have parent practice techniques while you give feedback e) Discuss and assign homework. Kitabın bu bölümünde bu 12 oturumun her biri detaylı olarak açıklanmakta ve her bir oturumda kullanılacak olan powerpoint sunularına ilişkin detaylar verilmektedir. İlgili powerpoint slaytları ve kullanılan video ve ses dosyaları kitapla birlikte verilen CD de yer almaktadır.

Bu kitabın özellikle otizm özellikler gösteren çocukların aileleri ile gerçekleştirilecek olan aile eğitimi çalışmalarına yön vermek açısından yararlı bir kaynak olma özelliği göstermektedir. Kitap yanında verilmiş olan CD ile birlikte bir aile eğitimi programının baştan sona nasıl kullanılabileceğini göstermesi ve gerek bireysel gerekse grup aile oturumlarını adım adım detaylı bir şekilde ele alması açısından aileler ile çalışacak olan uzmanlara büyük kolaylık sağlamaktadır.

Reference

Ingersoll, B., and Dvortcsak, A. (2010). *Teaching Social Communication to Children With Autism*. Newyork: The Guilford Press